

Vandplansprojekt i Sæby åløb
Center for Ejendomme, Park og Vej
9300 Sæby

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

22. oktober 2025

Screeningsafgørelse efter reglerne om miljøvurdering af Vandplansprojekt i Sæby å ved Sæby vandmølle, Strandalle 12, 9300 Sæby.

Sagsnummer: GEO-2025-03941

Dokumentnummer: 8543224

Sagsbehandler:
Rune Kongsgård Jensen
Direkte telefon:
+45 9845 5603

Frederikshavn Kommune modtog den 10. juli 2025 anmeldelse om etablering af stryg og delvis fjernelse af stemmeværk i Sæby å ved Sæby vandmølle.

Projektet er omfattet af lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) – nærmere bestemt bilag 2, pkt. 10 f. *Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb.*

Projektet skal således screenes, for at afklare hvorvidt projektet på grund af dets art, dimension eller placering må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

Kommunens afgørelse

Frederikshavn Kommune har vurderet, at projektet ikke på grund af dets art, dimensioner eller placering må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet. Projektet kræver således ikke udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Kommunen har vurderet, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning i forhold til natur og miljø og at anlæggets påvirkning i kumulation med allerede eksisterende aktiviteter ikke vil indvirke væsentligt på omgivelserne. Ved afgørelsen er der særligt lagt vægt på, at projektet forventes at have en naturforbedrende effekt ved at skabe fri passage fra Kattegat til 102,3 km målsat vandløb i Sæby Å og at der er udarbejdet en række foranstaltninger, der skal forhindre væsentlig påvirkning med støj og vibrationer i anlægsfasen.

Screeningsskemaet vedlægges afgørelsen som Bilag A.

Habitatdirektivet

Projektet er beliggende 1,53 km syd for Natura 2000-område nr. 4: Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb.

Der er foretaget en undersøgelse af projektets effekt på områdets Bilag IV arter og på baggrund af dette, en nærmere undersøgelse af påvirkningen på områdets oddere og flagermus.

Det er konkluderet i flagermusundersøgelsen, at ingen nærliggende træer har høj egnethed for at huse flagermus, men at der 100 meter nedstrøms fra projektområdet findes adskillige træer med høj egnethed for at huse flagermus. Det vurderes at projektets største påvirkning på arten vil være støj fra nedbringning af spuns. Der er bl.a. på grund af flagermusene valgt en løsning, hvor spunsen nedpresses hvis muligt og ellers nedvibreres, for at mindske påvirkningen. Nedbringning af spuns er planlagt i en periode, der så vidt muligt ligger uden for flagermusenes vinterhi og yngleperiode.

Undersøgelsen viser, at der ikke er grundlag for at konkludere at projektområdet er et yngle- eller rasteområde for odderne, men at der bør sikres frie passageforhold for odderne igennem projektets anlægsfase for at sikre passage og fourageringsmuligheder. På baggrund af dette er projektet planlagt så der, så vidt som muligt, arbejdes i en side ad gangen, så der sikres fri passage for odderne. Der vil blive etableret passage forbi det planlagte siltgardin for odderne. Derudover udføres der intet anlægsarbejde om natten, hvor odderne hovedsageligt er aktive. Det konkluderes at projektets påvirkning på arten vurderes at være ubetydelig, samt at områdets økologiske funktionalitet for odder vurderes at kunne opretholdes ved gennemførelse af projektet.

Vurderinger om påvirkning af flagermus og odder foreligger offentligt på Frederikshavn kommunes hjemmeside

<https://frederikshavn.dk/borger/natur-og-miljoe/vandloeb/vandplansprojekt-ved-saebby-vandmoelle>

Væsentlighedsvurdering

Der er foretaget en væsentlighedsvurdering af projektet af Sweco, med det formål at udelukke at projektet medfører negativ påvirkning af habitatnaturtyper.

Det vurderes, at habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for nærliggende Natura 2000 habitatområde H4 ikke vil blive påvirket af projektet, da der ikke er oplagte typer af forstyrrelser, der kan påvirke på så stor afstand, grundet projektets lille størrelse og påvirkningsmulighederne taget i betragtning.

Det vurderes, at der ikke vil være nogen fortrængning af fugle, som følge af forstyrrelse fra entreprenørudstyr og støj, da nærmeste kortlagte levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for N4, Hirsholmene, ligger ca. 13 km væk.

Grundet afstanden fra projektområdet er det også vurderet, at påvirkningen af spættet sæl og gråsæl samt marsvin ikke er væsentlig. Der vil ikke forekomme skadevirkning for arterne, og mulighederne for målopfyldelse forringes ikke.

Væsentlighedsvurderingen er vedlagt afgørelsen som Bilag.

Myndighedsinhabilitet

Frederikshavn Kommune har vurderet, at der i denne sag kan foreligge myndighedsinhabilitet, idet kommunen selv er både Bygherre og behandlende myndighed. Det er samtidig vurderet, at opgaven ikke kan overdrages til en anden sideordnet eller overordnet myndighed. Kommunen finder, at den nødvendige faglige indsigt sikres ved behandling i kommunalt regi, da kommunen besidder lokalkendskab, og har længerevarende dialog med projektets interessenter.

For at imødegå eventuelle interessekonflikter, er sagen behandlet i overensstemmelse med Miljøvurderingslovens krav om funktionel adskillelse mellem bygherre- og myndighedsfunktion. I den konkrete screeningssag gælder det, at bygherrefunktionen er varetaget af Center for Ejendomme, Park og Vej, mens kommunens Afdeling for Natur & Miljø har forestået den uafhængige myndighedsbehandling. Derudover er der inddraget ekstern faglig ekspertise via rådgivning fra Sweco, der har stået for udarbejdelse af undersøgelser af nærliggende natur og grundvand. Geotekniske undersøgelser er udført af Andreasen & Hvidberg. Etablerings- og driftsopgaver udføres af ekstern entreprenør efter opgaven har været i udbud. Bygherre Center for Ejendomme, Park og Vej vil i projektets anlægsfase føre tilsyn med entreprenøren i samarbejde med en bygherrerådgiver. Der afholdes byggemøde hver anden uge og fagtilsyn op til 2 gange ugentligt.

Partshøring

Projektet har været i offentlig høring fra 16. juli til den 10. september 2025. Alle bredejere er tilsendt høringsbrev. Adskillige bredejere er repræsenteret sammen i Sæby Ålaug og har indgivet fælles høringssvar. Ålaugets holdning er, at det er nødvendigt med en Miljøkonsekvensanalyse for at oplyse projektets påvirkninger tilstrækkeligt.

Til selve ansøgnings-/udbudsmaterialet går indsigelserne primært på påvirkninger af bredejernes boliger som følge af anlægsarbejdet samt strygets påvirkning på befugtning af åens bredder.

De tre hovedindsigelser er kort beskrevet:

- Adskillelsen af Møllesøen til en nordlig og sydlig Møllesø samt stryg, vil sænke befugtningen af bredejernes jord med op til 70 % hvilket vil give sætningsskader.
- Området er sårbart overfor pludselige udsving i grundvandsspejlet. Jævnfør den geotekniske undersøgelse fra 2022 vil et pludseligt fald i vandspejlet lede til udsving i grundvandsspejlet, hvilket vil føre til sætningsskader.
- Bygningerne er sårbare overfor sætningsskader, kommunens opsætning af vibrationsmålere er utilstrækkeligt, særligt den tunge trafiks vibrationer er der ikke tilstrækkelig overvågning af.

Frederikshavn Kommune vil i samarbejde med bygherrerådgiver og entreprenør vurdere, om høringen giver anledning til at øge mængden af vibrationsmålere, særligt omkring pladsen, hvor den tunge trafik vil blive størst. Ud fra vurderingen vil der blive opsat vibrationsmålere ved alle relevante nærliggende bygninger.

Frederikshavn kommune vurderer ikke at projektet vil påvirke befugtningen af bredden da det vurderes at bredden primært befugtes af grundvandsspejlet, der fastholdes af vandstanden i åen/møllesøerne.

Frederikshavn kommune har i forhold til grundvandsspejlet vurderet at anvendelse af pejling af grundvandsspejlet og anvendelse af reinfiltration eller andre metoder, vil sikre at grundvandsspejlet ikke pludseligt falder og dermed påvirker nærliggende bygninger. Der vil blive iværksat et beredskab fra projektets start, der sikrer at reinfiltration kan iværksættes med det samme, hvis det skulle blive nødvendigt.

Offentliggørelse og klagevejledning

Kommunens vurdering af projektet i forhold til reglerne om miljøvurdering kan i henhold til § 49 i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettiget efter § 49, er miljø- og fødevareministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald og landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer. Kun retlige spørgsmål kan påklages.

Afgørelsen, som er meddelt i henhold til § 21 i førnævnte bekendtgørelse, og vurderet med hensyn til bilag 6 i Miljøvurderingsloven, offentliggøres ved annoncering på kommunens hjemmeside (www.frederikshavn.dk) den 24.10.2025 I henhold til bekendtgørelsens § 51 er klagefristen 4 uger fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse. Klagefristen udløber ved midnat den 21.11.2025.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager gennem Klageportalen, som du kan logge på via dette link: <https://kpo.naevneneshus.dk>. Du kan også logge på via borger.dk (som borger) eller via virk.dk (som virksomhed eller forening). Du logger på Klageportalen med MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret betales tilbage hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer udenom Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Ved rettidig klage efter bekendtgørelsens § 49 kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at en tilladelse meddelt af kommunalbestyrelsen ikke må udnyttes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet påbyde dette standset.

I henhold til bekendtgørelsens § 54, skal søgsmål til prøvelse af afgørelsen efter loven være anlagt ved domstolene inden 6 måneder efter afgørelsens bekendtgørelse.

Kopi til:

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest (trvest@stps.dk)
Danmarks Naturfredningsforening (dnfrederikshavn-sager@dn.dk)
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk) (
Danmarks Fiskeriforening (mail@dkfisk.dk)
Sæby Sportsfisker Klub (info@ssf.dk)
Friluftsrådet, lokalkontoret (frederikshavn@friluftsradet.dk)
Miljøstyrelsen (mst@mst.dk)

Med venlig hilsen

Rune Kongsgård Jensen (RNJN)
Ingeniør

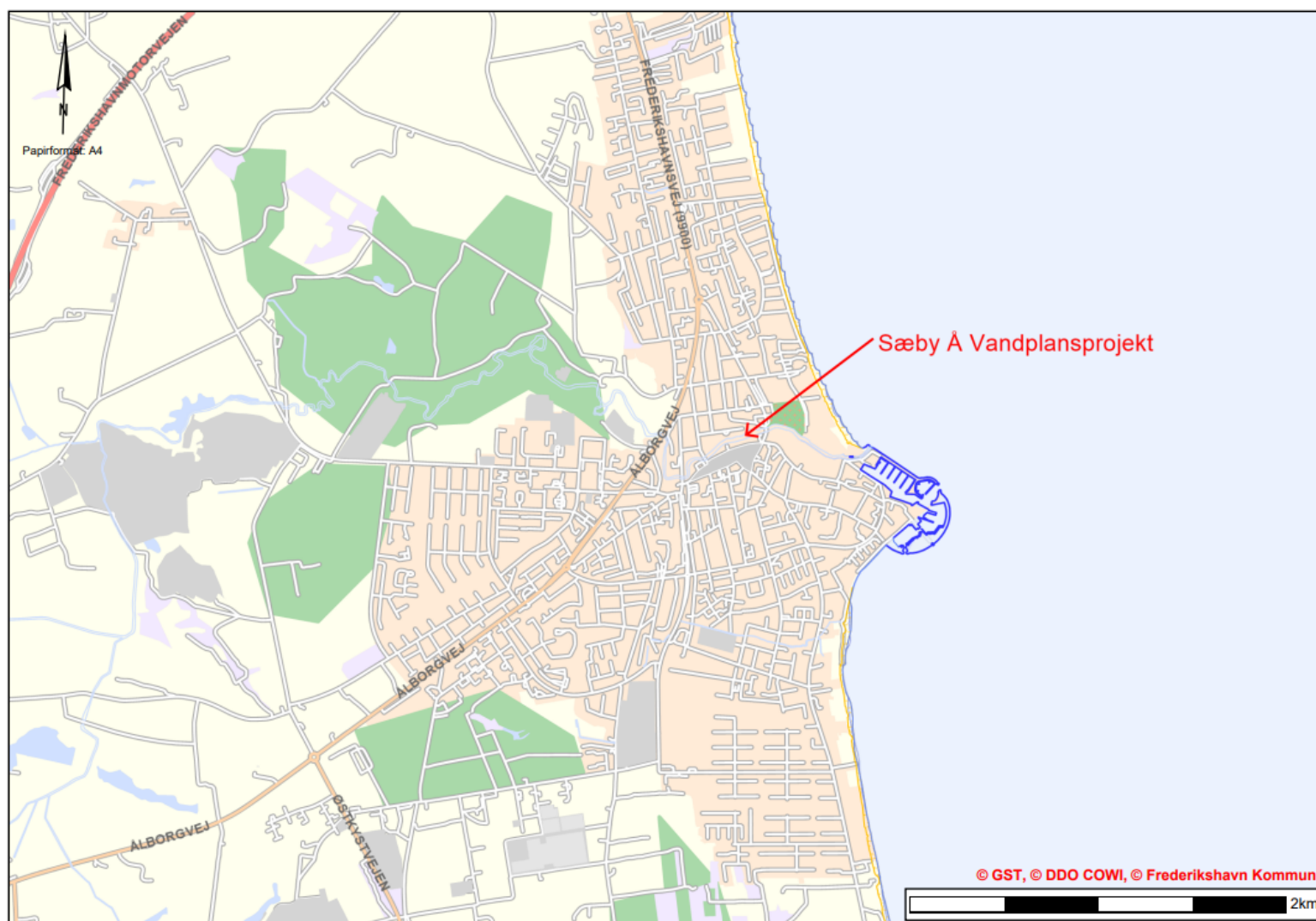
Bilag A: Screening af konkret projekt vedrørende Sæby Å Vandplansprojekt jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Sagsnr.: GEO-2025-03941

Miljøscreening udført pr. 20.09.2025 ud fra ansøgningsskema pr. den 10. juli 2025.

VVM Myndighed	Frederikshavn Kommune
Basis oplysninger	Tekst
Projektbeskrivelse – jf. ansøgning (kan vedlægges):	Projektet har til formål at skabe fri passage for vandløbsfaunaen i Sæby Å. Stemmeværket ved Sæby vandmølle erstattes af et stryg der på hver side har fald gennem stemværk fra 2 opstemmede søer. Der nedsættes spuns for at føre vandløbet ved stryg imellem de 2 opstemmede søer der opretholder vandstanden ved den nordlige og sydlige bred. De 2 søer tilføres vand via separat, ledningsført vandindtag opstrøms. Til projektet hører udvidelse af flagermusepladsen og etablering af slæbested til kanoer.
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre:	Chris Staversbøl Flindt Petersen, CEPV, tlf. 98456377, mail: crpt@frederikshavn.dk
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherres kontaktperson:	CEPV er bygherre. Chris Staversbøl Flindt Petersen er kontaktperson.
Projektets adresse, matr.nr. og ejerlav. For havbrug angives anlæggets geografiske placering angivet ved koordinater for havbrugets 4 hjørneafmærkninger i bredde/længde (WGS-84 datum):	Projektområdet går fra broen ved Frederikshavnsvej til ca. 30 m opstrøms broen ved Hans Aabels Vej. Anlægsarbejdet gennemføres stort set alene i selve vandløbets matrikel (matr.nr. 228 Sæby Bygrunde). Der vil dog være arbejdsområder uden for vandløbets matrikel, ligesom afgrænsningen til alle de tilstødende matrikler kan blive berørt.
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet):	Frederikshavn Kommune

Oversigtskort i målestok f.eks. 1:50.000, men afhænger af det konkrete projekt – Målestok angives:

Kortbilag i målestok i f.eks. 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækningsanlæg):

Fremtidige forhold i målestok 1:500

Forholdet til VVM-reglerne	Ja	Nej	
Er projektet opført på bilag 1 til "Lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM)" - (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023):		x	
Er projektet opført på bilag 2 til "Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)" - (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023):	x		Bilag 2: punkt 10f (anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb

Projektets karakteristika:	Bemærkning/begrundelse
1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter, angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr.nr. og ejerlav:	Matr.nr. 228 Sæby Bygrunde er uden ejer. Frederikshavn Kommune er administrator
2. Arealanvendelse efter projektets realisering. Det fremtidige samlede bebyggede areal i m ² :	Arealanvendelsen ændres ikke, bortset fra det areal, der opfyldes ud for Flagermuspladsen (matr.nr. 118a Sæby Bygrunde). Her udvides pladsen med opfyld ud i det tidligere vandløbsareal for bl.a. at forbedre muligheden for at lave et slæbested for små fartøjer samt for at have plads til fordelerbygværk for tilførsel af vand til søerne. Derudover sker der oprensning af "møllesøen" ud for matr. Nr. 122e Sæby Bygrunde, hvor tilvoksningen efterhånden har ændret søen til en mose. Mosen er ikke dækket af NBL §3, og er blevet afregistreret. Arealet oprenses fra spunsen ind mod bredden for at skabe det fremtidige nordlige søareal på dette sted. Der skal ikke laves egentlig bebyggelse nogen steder. Af anlægsarbejde etableres der de to spuns. Derudover lægges der grus og sten i bunden af stryget og visse steder vil der evt. skulle lægges sten til erosionssikring af bredderne. Der skal desuden laves et indløbsbygværk omkring broen ved Hans Aabels Vej, hvor der skal laves vandindtag til søerne. Der laves en trappe og platform til drift og vedligehold af vandindtaget.
– Det fremtidige samlede befæstede areal i m ² :	Udelukkende slæbestedet: 10,7m ²
– Nye arealer, som befæstes ved projektet i m ² :	Projektet indebærer befæstelse af slæbested 10,7m ² , slæbestedet er delvist under vandets overflade.
3. Projektets areal og volumenmæssige udformning:	
– Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m:	Der grundvandssænkes i mindre grad i forbindelse med projektets gennemførelse. Grundvandssænkningen er en afledt effekt af, at vandstanden i søerne ændres, da dette vandspejl har forbindelse til et terrænnært grundvandsspejl. Denne grundvandssænkning er vurderet at være inden for årstidsvariationen der kan forventes i området. Grundvandsspejlet sikres under områdets udsatte bygninger i realiseringsfasen ved pejling og evt. geninfiltration.
– Projektets samlede grundareal angivet i ha. eller m ² :	Projektområdet har et areal på omkring 8500 m ² .
– Projektets bebyggede areal i m ² :	Projektet indebærer ikke opførsel af bebyggelse
– Projektets nye befæstede areal i m ² :	Projektet indebærer befæstelse af slæbested, 10,7m ²
– Projektets samlede bygningsmasse i m ³ :	0
– Projektets maksimale bygningshøjde i m:	0
– Beskrivelse af omfanget af eventuelle nedrivningsarbejder i forbindelse med projektet:	Der skal fjernes ca. 8 m af opstemningen, hvor stryget føres igennem med spuns på begge sider. Træværk udskiftes/renoveres.
– Projektets kapacitet for strækingsanlæg:	Ikke relevant
– Projektets længde for strækingsanlæg:	Ikke relevant

Projektets karakteristika:	Bemærkning/begrundelse
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden: Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde: – Vandmængde i anlægsperioden: – Affaldstype og mængder i anlægsperioden: – Spildevand til renseanlæg i anlægsperioden: – Spildevand med direkte udledning til vandløb, søer, hav i anlægsperioden: – Håndtering af regnvand i anlægsperioden: – Anlægsperioden angivet som mm/åååå – mm/åååå:	Jern til spuns. 770 tons Sand, sten og grus. ca. 2200 m³ Dertil ca. 4147 hvilesten Ø100-Ø300 og 1158 skjulesten Ø400-Ø1000 Træ. Beklædning af spuns 400 løbende meter. Træhammer 400 løbende meter. Dertil kommer diverse småbygværker (brodæk, sluseporte m.v). Der forventes udelukkende vandforbrug til mandskab i anlægsperioden Der vil blive oprenset sediment i en mængde på ca. 4400 m³. I anlægsperioden vil der blive sikret mod unødigt sedimentvandring i vandløbet ved etablering af et siltgardin Ingen spildevand til renseanlæg Ingen udledning Naturlig nedsivning 02/2026 - 11/2026
5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen: – Råstoffer – type og mængde i driftsfasen: – Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen: – Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen: – Vandmængde i driftsfasen:	Driftsfasen kræver intet forbrug af råstoffer Driftsfasen kræver intet forbrug af råstoffer Driftsfasen kræver intet forbrug af råstoffer Driftsfasen kræver intet forbrug af råstoffer
6. Affaldstype og årlige mængder, som følge af projektet i driftsfasen: – Farligt affald: – Andet affald: – Spildevand til rensningsanlæg: – Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav: – Håndtering af regnvand:	Driftsfasen vil ikke generere noget affald. 0 0 0 0 Naturlig nedsivning

Projektets karakteristika:	JA	Skal undersøges i miljøvurdering	NEJ	Bemærkning/begrundelse
7. Forudsætter projektet yderligere vandforsyningskapacitet (herunder etablering af selvstændig vandforsyning)?			X	Der er ikke behov for etablering af selvstændig vandforsyning.
8. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			x	Nej
9. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?	x	Nej		Potentielt støjende arbejde nærliggende boliger udføres i dagtimerne mandag - fredag kl. 07.00-18.00.
– I anlægsfasen?				Den primære støjkilde i anlægsfasen, nedsætning af spuns, er blevet reduceret ved at vibrere spunsen i stedet for nedrivning, det forventes dog stadig at der er sandsynlighed for overskridelse af støjgrænserne. Der kan forekomme at vibrering ikke er muligt og ramning er nødvendigt. Hvis dette er tilfældet, skal bygherre anmelde den støjende aktivitet 14 dage før den finder sted og opnå tilladelse fra kommunen. Det samme gælder for tung trafik, hvis der er mistanke om at de vejledende støjgrænser overskrides, skal støjen sænkes, eller der skal opnås særtilladelse. Eventuelle overskridelser vil være i dagtimerne og midlertidige. Påvirkningen vurderes dermed ikke at være væsentlig.
– I driftsfasen?			X	Nej
10. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?				
– I anlægsfasen?			X	Grænseværdierne forventes ikke overskredet som følge af anlægsarbejdet
– I driftsfasen?			X	Driften forventes ikke at lede til luftforurening
11. Vil projektet give anledning til vibrationsgener?				
– I anlægsfasen?			X	Der er fastsat krav til entreprenøren, der skal forhindre gener fra vibration. Under nedbringning af spuns opsættes målere af vibrationshastighed udstyret med alarm, på nærliggende fundamenter og bygninger. Ved overskridelse af vibrationsgrænser indstilles arbejdet øjeblikkeligt. Vibrationshastigheden holdes så den ikke overstiger 5 mm/s for boliger, 3 mm/s for fredede og bevaringsværdige bygninger og 20 mm/s for erhvervsjendomme. Som følge af høringsvar er det også vedtaget at opsætte vibrationsmålere nær særlig tung trafik.
– I driftsfasen?			X	Vibrering af spuns foregår desuden kun i dagtimerne dvs. mandag - fredag kl. 07.00-18.00 Driftfasen forventes ikke at skabe vibrationer.

12.	Vil projektet give anledning til støvgener?				
–	I anlægsfasen?			X	Der er fastsat krav til entreprenøren for at forhindre støvgener, Skæring i beton, asfalt og lign skal foregå under afvanding, og der må ikke spredes synligt støv i luften uden for arbejdsområderne.
–	I driftsfasen?			X	Driftfasen forventes ikke at lede til støvgener
13.	Vil projektet give anledning til lugtgener?				
–	I anlægsfasen?	X	nej		Der kan opstå lugtgener i forbindelse med oprensningen af sediment i anlægsperioden. Det vil dog sandsynligvis være i begrænset omfang i nærområdet. Arbejde med chance for lugt skal varsles og tillades af kommunen. Påvirkningen vurderes dermed ikke at være væsentlig.
–	I driftsfasen?			X	Driftfasen forventes ikke at lede til lugtgener
14.	Vil projektet give anledning til lysgener?				
–	I anlægsfasen?			X	Der anvendes ikke belysning uden for almindelige arbejdstider.
–	I driftsfasen?			x	Der vil ikke være belysning i drift fasen.

Projektets karakteristika:	JA	Skal undersøges i miljøvurdering	NEJ	Bemærkning/begrundelse
15. Må projektet forventes at udgøre en særlig risiko for uheld, herunder er projektet omfattet af risikobekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 372 af 25. april 2016?				
– I anlægsfasen?			X	Nej, projektet er ikke omfattet
– I driftsfasen?			x	Nej projektet er ikke omfattet

Projektets placering:	JA	Skal undersøges i miljøvurdering	NEJ	Bemærkning/begrundelse
16. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			X	Projektet forudsætter ikke ny eller ændret lokalplan.
17. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			X	Der er ingen uoverensstemmelser med kommuneplanen.
18. Forudsætter projektet landzonetilladelse?			X	Projektområdet er placeret i byzone.
19. Vil projektet påvirke den samlede arealressource i kommunen i negativ retning?			X	Projektområdet er og forbliver samme anvendelse, og ændre derfor ikke på areal ressourcer.
20. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer?	X	nej		Der er ingen byggelinjer i projektområdet Projektet ligger indenfor åbeskyttelseslinjen afkastet af Sæby Å. Der vil være en midlertidig opstilling af mandskabsskure, og midlertidig oplagring af materialer, samt restaurering af selve vandløbet inden for åbeskyttelseslinjen. Da der skal gives en restaureringstilladelse efter vandløbslovens § 37, vil hensyn til åbeskyttelseslinjen medtages i denne. Påvirkningen vurderes ikke at være væsentlig.
21. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?	X	nej		Ja, dog i byzone. Projektet ses dog ikke fra kysten, og vurderes dermed ikke at have visuel indflydelse fra kysten.
22. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over, hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			X	Projektet påvirker ikke naboarealernes anvendelse. Der er indgået frivillige aftaler med nogle bredejere om adgang i forbindelse med anlægsarbejde.
23. Vil projektet kunne udgøre en risiko for mobilisering af nærliggende jordforureninger?			X	Projektet forventes ikke at håndtere jord fra kortlagt grund. Der er foretaget foreløbige prøver af jorden, der indikerer at materialerne som udgangspunkt er ren jord bortset fra jorden i et mindre område i Møllesøen, der forventes at være klassificeret som lettere forurenede jord. Jorden fra det angivne område, må ikke blandes med jord fra øvrige områder. Al jord vil prøvetages og bortskaffes jf. jordflytningsbekendtgørelsen til godkendt modtageranlæg. Det vurderes dermed ikke at være sandsynlighed for mobilisering af jordforureninger.
24. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder?			X	Da projektet er beliggende midt i bymæssig bebyggelse, vurderes det ikke at påvirke mulighederne for udnyttelse af råstofområder. Projektet ligger 2,95 km fra nærmeste råstofområde, Sæbygård.

25.	Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			X	Projektet ligger hverken inden for områder med drikkevandsinteresser (OD), områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), eller indvindingsoplande til almene vandværker (IOL). Da vandstanden sænkes i omkringliggende søer, vil der ligeledes ske en sænkning af det sekundære grundvandsspejl, da pejlinger har vist, at disse har forbindelse til hinanden. Det fremtidige vandspejl i søerne vil blive sænket med ca. 10-20 cm i forhold til nuværende opstemningskote. Gennem spunsning, pejling af grundvandsstanden samt evt. reinfiltration sikres det, at grundvandsspejlet ikke sænkes i et omfang, der kan bevirke sætninger på ejendomme i nærheden af projektområdet. Der oprettes fra projektets start et beredskab, der sikrer at reinfiltration kan iværksættes med det samme, hvis det skulle være nødvendigt. I nærheden af projektet findes flere registrerede vandforsyningsboringer herunder DGU nr. 11.248, 11.256, 11.22, 11.19, 11. 16 og 11.21. DGU nr. 11.248 er en boring etableret for Sæby vandværk, men vurderes ikke at være i brug, da Sæby Vandværk ikke har en boring der i dag, da der ikke er tilladelse til at bruge boringen og da grunden den ligger, på er tilknyttet alment vandværk. DGU nr. 256, 11.22, 11.19, 11. 16 og 11.21 er der ligeledes ingen tilladelse til at anvende og grunden de ligger på er tilknyttet alment vandværk. Det vurderes dermed, at projektet ikke vil påvirke disse boringer, samt udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand.
26.	Vil projektet medføre påvirkninger af overfladevand, f.eks. i form af udledninger til eller fysiske ændringer af vandområder (herunder sårbare vådområder)?			X	Projektets formål er at sikre målopfyldelse i Sæby Å systemet. Spærringen har en stor andel af årsagen til at der ikke er tilstrækkeligt med gydende laksefisk. Derudover er der inden passage for svage svømmere såsom lampretter. Projektets gennemførelse skaber mulighed for at vandløbets fauna kan passere både op- og nedstrøms. Der lægges gydegrus på en del af projektstrækningen hvilket forbedrer muligheden for gydning for vandløbets fisk. Det sikres at der ikke sker udledning af sediment til vandfasen ved etablering af siltgardin
27.	Forudsætter projektet rydning af skov?			X	Projektet forudsætter ikke rydning af skov. Dog bliver det nødvendigt at beskære enkelte overhængende træer, således at der kan nedvibreres spuns. Der er dog tale om få træer, og ingen af disse er vurderet som egnede for flagermus.
28.	Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			X	Efter anlægsarbejdets afslutning vil naturområdet reetableres og forbedres. Derfor vil projektet ikke være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker.
29.	Vil projektet være i strid med eksisterende eller kommende fredning?			X	Der er ikke foreslået nye fredede områder i eller omkring projektområdet.

Projektets placering:	JA	Skal undersøges i miljøvurdering	NEJ	Bemærkning/begrundelse
30. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder? - Nationalt (beskyttet natur, fredede arter)? - Internationalt (Natura 2000 områder, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsar områder)? - Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV? - Forventes området at rumme sjældne arter?			X X X X	Projektet foregår i Sæby Å, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er derfor givet dispensations fra naturbeskyttelsesloven til vandløbsrestaurering og oprensning af aflejret sediment i Sæby Å. Dispensationen er gældende i 3 år. Dispensationen gives samtidig med screeningsafgørelsen og foreligger separat. Mosen der oprenses, er vurderet fejlregistreret som § 3 område og er derfor blevet afregistreret. De nedstrøms § 3 områder er ikke vurderet påvirkede af projektet. Der vurderes, derfor, at påvirkningerne vil være af mindre betydning, og at projektet samlet set vil have en positiv effekt på vandløbs fysiske og biologiske tilstand. Projektområdet er beliggende ca. 1,6 km fra Natura 2000-område nr. 4, Elling Å's udløb, Hirsholmene og havet vest herfor. På udpegningsgrundlaget er der følgende arter: hedepletvinge, bæklampret, havlampret, odder, gråsæl, spættet sæl, marsvin. Følgende terrestriske naturtyper er på udpegningsgrundlaget: Strandvold med enårige planter, enårig strandengsvegetation, forklit, grå/grøn klit, hvid klit, havtårnklit, gråris klit, havtårnklit, klitlavning, næringsrig sø, brunvandet sø, vandløb, surt overdrev, tidvis våd eng og rigkær. Frederikshavn Kommune vurderer, at det ansøgte projekt har en neutral effekt på arterne og naturtyperne på udpegningsgrundlaget på baggrund af projektets design og forudsætninger. De beskyttede arter som odder, bæklampret og havlampret vil sandsynligvis opleve stabile forhold, der understøtter deres fortsatte tilstedeværelse i området. Projektet kan have en positiv effekt ved at fjerne spærringen, samt sikre bedre fødegrundlag - jf. SWECOs Odder notat. Flere bilag IV-arter kan forekomme i området. Sweco har registreret vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, dværgflagermus og potentielt skimmelflagermus. Især dværgflagermus og vandflagermus benytter træer i den østlige og vestlige del af undersøgelsesområdet til rast og fouragering. Tre træer tæt ved spunslinjen vurderes kun at have lav til middel egnethed som yngle- eller vinterrastelokaliteter. Af hensyn til et forsigtighedsprincip er anlægsarbejdet tilrettelagt, så flagermusenes yngle- og vinterperiode undgås. Da levesteder ikke fjernes, og fourageringsmulighederne langs åen opretholdes, vurderes flagermusenes økologiske funktionalitet bevaret og der vurderes ikke at være væsentlig risiko for at forstyrre individer jævnt før SWECOs notat. Odder er observeret i og omkring projektområdet, hvor den bruger Sæby Å til fouragering og som spredningskorridor. Projektområdet fungerer ikke som yngle- eller rasteområde. Anlægsarbejdet forventes ikke at påvirke arten væsentligt, da det foregår om dagen, mens odderen primært er aktiv om natten. Anlægsarbejdet udføres så vidt muligt etapevis, så én bred af åen holdes fri. Spunsning af ca. 200 meter vandløb vurderes ikke at hindre odderens bevægelse, og forbedrede fiskeforhold vil øge fødegrundlaget. Projektets samlede påvirkning af odder vurderes som ubetydelig, og den økologiske funktionalitet for arten opretholdes. Kommunen vurderer det ikke sandsynligt, at der findes øvrige bilag IV-arter i området og vurderer samlet, at projektet ikke vil medføre negative konsekvenser for bilag IV-arters levesteder, yngle- eller rasteområder Der er ikke registreret sjældne arter inden for selve projektområdet, og det vurderes ikke

				sandsynligt, at der findes naturligt forekommende sjældne arter, da Sæby og dens brinker ligger midt i byen med private villahaver ned til åen og er velbesøgte og dermed burde eventuelle sjældne arter være kendte.
31. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet?				
– Overfladevand (DVFI m.m.)?			x	Projektet gennemføres i Vandområde o10521. Der er pt. målopfyldelse på smådyrsfaunaen.
– Grundvand?			X	Øvrige kvalitetselementer er ukendte. Det forventes at der bliver målopfyldelse for fisk, samt en større variation i plantesamfundet. Efter projektets gennemførelse forventes der samlet målopfyldelse.
– Naturområder (fx tålegrænser for N-emission)?			X	Ifølge genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027 er der for området god kvantitativ tilstand men dårlig kemisk tilstand af den regionale grundvandsforekomst grundet nitrat og pesticider. Der er god kemisk og kvantitativ tilstand af den dybe grundvandsforekomst. Projektet vurderes ikke, at projektet kan påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet.
– Boligområder (støj/lys og luft)?			X	Der er ikke fastsat miljøkvalitetsnormer for omkringliggende naturområder bortset fra Natura 2000 områder, der er beskrevet ovenfor.
			X	Der er ikke nærliggende boligområder hvor de fastsatte boligområder allerede er overskredet.
32. Er projektet placeret i et område, der i kommuneplanen er udpeget som område med risiko for oversvømmelse?	x	nej		Selve åløbet og enkelte områder langs bredden fremgår som oversvømmelsestruede. Projektet i sig selv ændrer på nogle af de parametre, som ligger til grund for vurderingen af risikoen for oversvømmelse. Der er derfor vurderet på projektets påvirkning og oversvømmelsesrisikoen ved forskellige scenarier. Det er vurderet, at der er en enkelt ejendom, som kan få forøget risiko for oversvømmelse af haven ved en 200 års ekstremhændelse. Der vil blive indgået en aftale med ejeren af denne ejendom omhandlende tiltag til sikring af ejendommen mod denne risiko. På baggrund af disse vurderinger vurderes påvirkningen ikke væsentlig.
33. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?	X	nej		Projektet udføres i centrum, men da det er justeringer i eksisterende å, vurderes det ikke projektet giver væsentlige gener for befolkningen.
34. Kan projektet påvirke?				
– Historiske landskabstræk?			X	Projektet støder op til Sæby Å Vandmølle på Frederikshavnvej 1. Sæby vandmølle opført i 1710 er af slots- og kulturstyrelsen vurderet til at have det højeste niveau af arkitektonisk og kulturhistorisk værdi. Huset og det tilhørende turbinehus er fredede. Projektet vil ingen forventelig påvirkning have på selve husene, kun på selve stryget og åløbet. Der er opsat vibrationsmåler for at sikre imod påvirkning ved nedsætning af spuns. Projektet bibeholder en del af stemværket ved møllehuset, med det formål både at kunne skabe faunapassage og at bibeholde et fald ved vandmøllen. Det vurderes dermed ikke at projektet vil have en væsentlig påvirkning på møllens landskabstræk.
– Kulturelle landskabstræk?			X	Se ovenstående
– Arkæologiske værdier/landskabstræk?			X	Ingen påvirkning
– Æstetiske landskabstræk?			X	Ingen påvirkning
– Geologiske landskabstræk?			X	Ingen påvirkning

Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:	JA	Skal undersøges i miljøvurdering	NEJ	Bemærkning/begrundelse
35. Er området, hvor projektet tænkes placeret, sårbar over for den forventede miljøpåvirkning?	x	nej		De omkringliggende fredede og bevaringsværdige boliger er potentielt sårbare overfor vibrationer. Denne påvirkning er dog sikret ikke sandsynlig, ved målere og alarm, der opsættes ved nedsætning af spuns. Skulle der opstå mistanke om sætningsskader eller vibrationsskader, indstilles arbejdet øjeblikkeligt og kommunen orienteres.
36. Er der andre anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)?			x	Der vurderes ikke at der er andre kumulative forhold i nærheden.
37. Er der andre kumulative forhold?	x	nej		Projektets gennemførelse vil have en positiv kumulativ effekt, da tidligere gennemførte projekter opstrøms får større potentiale.
38. Den forventede miljøpåvirknings størrelsesorden og rumlige udstrækning, f.eks. geografisk område?				Den positive påvirkning har effekt på hele åløbets opstrøms længde. Negative miljøpåvirkninger vil være begrænsede til anlægsfasen og til nærmeste boliger. Denne påvirkning forventes grundet de planlagte foranstaltninger beskrevet i denne screening ikke at være væsentlige.
39. Antallet af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen?				De nærmeste bredejere og naboer til tung trafik kan forvente en vis påvirkning. Som beskrevet er der taget brug af målere og alarmsystemer for at sikre at denne påvirkning ikke overskrider tilladte grænser.
40. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunens område?			X	Nej
41. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			X	Nej
42. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige? – Enkeltvis? – Eller samlet?			X X	Det forventes ingen væsentlige påvirkninger som følge af projektet.
43. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks?			X	Nej
44. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?			X	Projektet har til formål at forbedre miljøtilstanden, ved at skabe fri faunapassage. Der vurderes grundet projektets design der mindsker påvirkningernes sandsynlighed, virkning og størrelse ved, udformning materialevalg, målinger, mm. ikke at være sandsynlighed for hændelser, der kan have væsentlig miljøpåvirkning.

45. Er påvirkningen af miljøet?			x	Den positive effekt af faunapassagen forventes af være varig og konstant. Negative miljøkonsekvenser forventes at være ikke-væsentlige og begrænset til anlægsfasen og dermed ikke hyppige. Ja, Det er muligt at genoprette stemværk, det vil dog forhindre fri passage af fauna.
– Varig?				
– Hyppig?				
– Reversibel?	x			

Konklusion:	JA	NEJ	
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt på grund af dets art, dimensioner eller placering kan få en væsentlig indvirkning på miljøet, og således er omfattet af krav om miljøvurdering?		x	Projektet vurderes på baggrund af screeningen ikke at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet og er således ikke omfattet af krav om miljøvurdering.

Vandløbsrestaurering ved Sæby Vandmølle

Udfærdiget af: Laura Mathilde Rørpe Jessen

Kontrolleret af: Hans Paarup Thomsen

Natura 2000-væsentlighedsvurdering, samt notat og vurderinger for §3-beskyttet natur.

Sæby Vandmølle i september 2024

Indhold

2	§3-beskyttet natur	4
2.1	Kortlægning	4
2.1.1	Mose M1	4
2.1.2	Mose M2	5
2.1.3	Overdrev O1	6
2.2	Vurdering	6
3	Natura 2000-områder	7
3.1	N4, Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb	8
3.1.1	Vurdering	10
4	Bilag 1	14

1 Indledning

Stemmeværket ved Sæby Vandmølle udgør i dag en spærring for 103,2 km fiskevandsmålsat vandløb i det vidt forgrenede Sæby Å- vandsystem. Der er derfor et ønske om at skabe fri passage. Projektet har således til formål at skabe fri passage for vandløbsfaunaen i Sæby Å forbi Sæby Vandmølle i henhold til Vandrammedirektivets krav om kontinuitet i vandløb.

For at undgå risiko for u hensigtsmæssige påvirkninger af fredede bygninger og værdifuldt kulturmiljø, er der fastlagt følgende hovedtræks løsninger:

- Delvis bevarelse af stemmeværket.
- Delvis sænkning af grundvandsspejlet.
- To lange søer, der afgrænses af spunsvægge og dermed sikrer et relativt højtliggende vandspejl opstrøms møllen.
- Separat, ledningsført vandindtag til søerne et stykke opstrøms
- Udvidelse af Flagermuspladsen og etablering af slæbested.

Sammenfattede funktionelle krav og tekniske plangrundlag for projektet kan findes i dokumentet "Designbasis, Sæby Vandmølle".

Figur 1–1 Konceptskitse for projektet. Rød angiver spunsvægge, gul angiver udvidelse af Flagermuspladsen.

I forbindelse med vandløbsrestaurering med etablering af stryg med spuns ved opstemningen af Sæby Å, ved Sæby vandmølle, er der foretaget undersøgelser af områdets §3-beskyttede naturtyper og lavet en væsentlighedsvurdering af nærliggende natura 2000-områder.

I den nuværende planlægningsfase er det endnu ikke endeligt fastlagt, hvordan spærringen nedlægges i anlægsfasen, da entreprenøren, som er ukendt, vælger udførelsesmetode og materiale. Oprensningsbehovet er vurderet at være ca. 5500 m³ jord (Sweco, 2024).

2 §3-beskyttet natur

Naturbeskyttelseslovens §3 definerer en række naturtyper, som er beskyttet mod tilstandsændringer. Indenfor projektområdet er en §3-beskyttet mose og nedstrøms projektet er endnu en mose, samt et overdrev, se Figur 2–1. Naturarealerne er besigtiget med henblik på at kunne tilstandsvurdere dem. Besigtigelserne er udført efter DCE's tekniske anvisning (Teknisk anvisning til besigtigelse af naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 mv., Version 1-05, januar 2018). Alle besigtigelser er udført d.9. oktober 2024.

2.1 Kortlægning

På figuren nedenfor ses de kortlagte §3-arealer.

Figur 2–1 Projektområde med nyt vandløbsforløb og §3-beskyttet natur.

2.1.1 Mose M1

Mosen, M1, ligger 350 m nedstrøms projektområdet i kanten af vandløbet og er domineret af tagrør, stor nælde, lodden dueurt, foder kulsukker, gærde-snerle og høj sødgræs. Der er enkelte positivarter, gul iris og angelik hist og her, samt et enkelt sted med eng-kabbeleje og hyldebladet baldrian. Mosen indeholder ingen N-følsomme arter og er tilstandsvurderet til at være ringe. Se Figur 2–2 og Figur 2–3 nedenfor. Feltskema fra besigtigelse kan ses i bilag 1.

Figur 2-2 Mose M1 set mod sydvest.

Figur 2-3 Mose M1 set mod nordvest.

2.1.2 Mose M2

Mosen, M2, er opstået løbende ved ophobning af materiale fra vandløbet bag opstemningen og er derved groet ud i vandløbet, der her har karakter af sø. Mosen er helt domineret af høj sødgræs. Den nordlige del af mosen, modsat vandløbet, er med havepræg med kortklippet græs og havearter. Her findes en enkelt plet med positivarterne gul iris og skovkogleaks. Der står enkelte træer i kanten af mosen ind til de private haver. Mosen indeholder ingen N-følsomme arter og er tilstandsvurderes til at være ringe. Se Figur 2-4 nedenfor. Feltskema fra besigtigelse kan ses i bilag 1.

Figur 2–4 Mose M2 set mod Sæby Vandmølle.

2.1.3 Overdrev O1

Overdrevet, O1, er et græsplænelignende areal ud mod kysten, med meget kortklippet vegetation indeholdende en del rosetplanter, mosser, laver og svampe. Overdrevet indeholder surbundsarter og N-følsomme arter, såsom tidlig dværgbunke, gul snerre og fåresvingel. Se Figur 2–5 nedenfor. Feltskema fra besigtigelse kan ses i bilag 1.

Figur 2–5 Overdrev O1 set mod østkysten.

2.2 Vurdering

I den nuværende planlægningsfase er det endnu ikke endeligt fastlagt, hvordan spærringen nedlægges. Det påhviler entreprenøren at vælge udførelsesmetode og materiel, som mindsker indvirkninger på miljøet.

Det antages, at sedimentet bag dæmningen opgraves under midlertidig tørholdelse, hvor vandet pumpes forbi arbejdsområdet, hvorved det vurderes, at

der kun vil forekomme et lille til ubetydeligt sedimentspild. Projektet vil derfor ikke have en væsentlig påvirkning på naturtyperne nedstrøms projektet.

I anlægsfasen ønsker man, jf. designbasis, at udgrave søer opstrøms dæmningen, se Figur 1–1. Den nordlige af søerne, skal graves hvor der i dag ligger en mose, M2, hvorfor opgravningen udgør en tilstandsændring af denne mose. Mosen er i ringe tilstand og vil ved opgravningen blive til sø, hvor bundmaterialet opgraves. Søen vurderes at kunne opnå en bedre naturtilstand end den mose, der fjernes, da udgangspunktet for søen vil være mere næringsfattig, hvilket kan give bedre forhold for planter og dyr i området. Fjernelse af mose og etablering af sø kræver en dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3, hvilket kan begrundes ved at projektet vurderes samlet at være positivt for områdets natur.

Områderne M1 og O1 vurderes ikke at blive påvirket af projektet. Mosen M1 er næringsrig og vurderes ikke at være i risiko for tilstandsændring ved projektet.

Overdrevet O1 vurderes ikke at blive påvirket af projektet, da det er højtliggende og ikke påvirkes af åens vand.

3 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er et netværk af naturområder i hele EU, der indeholder særlig værdifuld natur, jf. EU's Habitatdirektiv og Fuglebeskyttelsesdirektiv. Arterne og naturtyperne på områdernes udpegningsgrundlag er truede, sårbare eller sjældne i EU og medlemslandene har derfor en særlig forpligtelse til at beskytte arterne. Habitatdirektivet rummer derfor et forbud mod at vedtage planer eller tillade projekter, der kan skade disse arter og naturtyper, ligesom medlemslandene skal arbejde for, at arterne og naturtyperne opnår gunstig bevaringsstatus.

Indledningsvist foretages en væsentlighedsvurdering, og hvis væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes for et eller flere Natura 2000-områder, vil der skulle gennemføres en fuld habitatkonsekvensvurdering for det/de pågældende Natura 2000-områder.

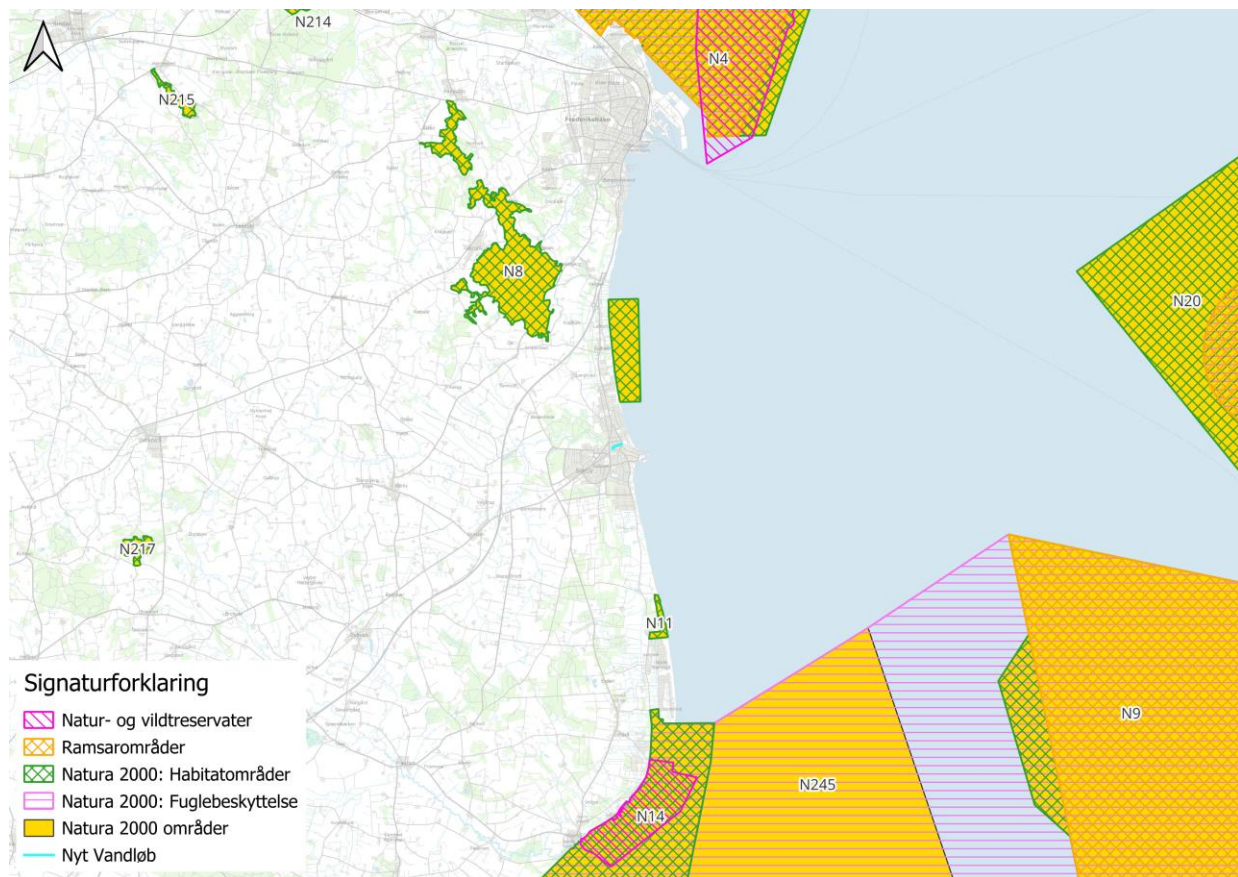
Kattegat rummer en række Natura 2000-områder, som projektet potentielt kan påvirke gennem bl.a. sedimentspredning, udledning af stoffer og undervandsstøj.

Selve vandløbsrestaureringen ligger ikke indenfor nogen Natura 2000-områder. De nærmeste natura 2000-områder ses på Figur 3–1. Det mest nærliggende natura 2000-område er, N4, Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb, indeholdende habitatområde H4, som ligger 1.5 km nord for projektet. Området strækker sig op nord for Frederikshavn hvor også fuglebeskyttelsesområde F11 findes, samt natur- og vildtreservat Hirsholmene, som også er ramsarområde.

Nærmeste indlands natura 2000-område er N8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder indeholdende habitatområde H8 og H216, som ligger 4.5 km nord for projektområdet. Arealet er på land og påvirkes ikke af hverken støj eller vibrationer fra projektet og vil ikke blive behandlet yderligere.

5,5 km syd for projektområdet ligger natura 2000-område N11, Solsbæk, indeholdende habitatområde H11 og N14, Ålborg bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (9,5 km væk), N245 Aalborg Bugt, østlige del, indeholdende fuglebeskyttelsesområde F127 (10 km væk), N9 Strandenge på Læsø og havet, indeholdende habitatområde H9 (14 km væk). Der vurderes, at områderne ikke kan påvirkes af indeværende projekt, da der ikke er oplagte typer af

forstyrrelser, der kan påvirke på så stor afstand, projektets ringe størrelse og påvirkningsmuligheder taget i betragtning.

Figur 3–1 Oversigtskort over nærliggende Natura 2000-områder. Projektområdet er den lille blå prik, med signaturen "nyt vandløb". Det nærmeste natura 2000-område, som ikke er navngivet på kortet, er en del af natura 2000-område N4.

3.1 N4, Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb

N4 ligger indenfor vandområdedistrikt Jylland og Fyn og ligger i Havstrategidirektivets marin-atlantiske region. Hirsholmene og det omkringliggende søterritorium er udlagt som vildt- og naturreservat.

N4 er udpeget for at beskytte bl.a. Hirsholmene, som er Danmarks største stenrev og som indeholder boblerev og har en unik forekomst af makroalger ift. mængde og artsantal. Hirsholmene er landets vigtigste ynglelokalitet for tejsk og splitterne. Det marine område har stor betydning for populationen af marsvin.

I natura 2000-planen for N4, står der ikke noget specifikt om udpegningen i den sydligste del af habitatområdet, som ligger tættest på projektet. Den sydlige del af habitatområdet ligger 1,6 km nord for udmundingen af Sæby Å.

Den nordlige del af natura 2000-området er beskrevet og indeholder habitatnaturtyperne og arterne fra udpegningsgrundlagene for habitatområde nr. 4 og ligger 11,5 km nord for projektet. Se Tabel 3-1 og Figur 3–2.

Tabel 3-1 Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 4

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 4		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Rev (1170)	Boblerev (1180)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Klitlavning (2190)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Rigkær (7230)
Arter:	Hedepletvinge (1065)	Bæklampret (1096)
	Havlampret (1095)	Odde (1355)
	Græsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

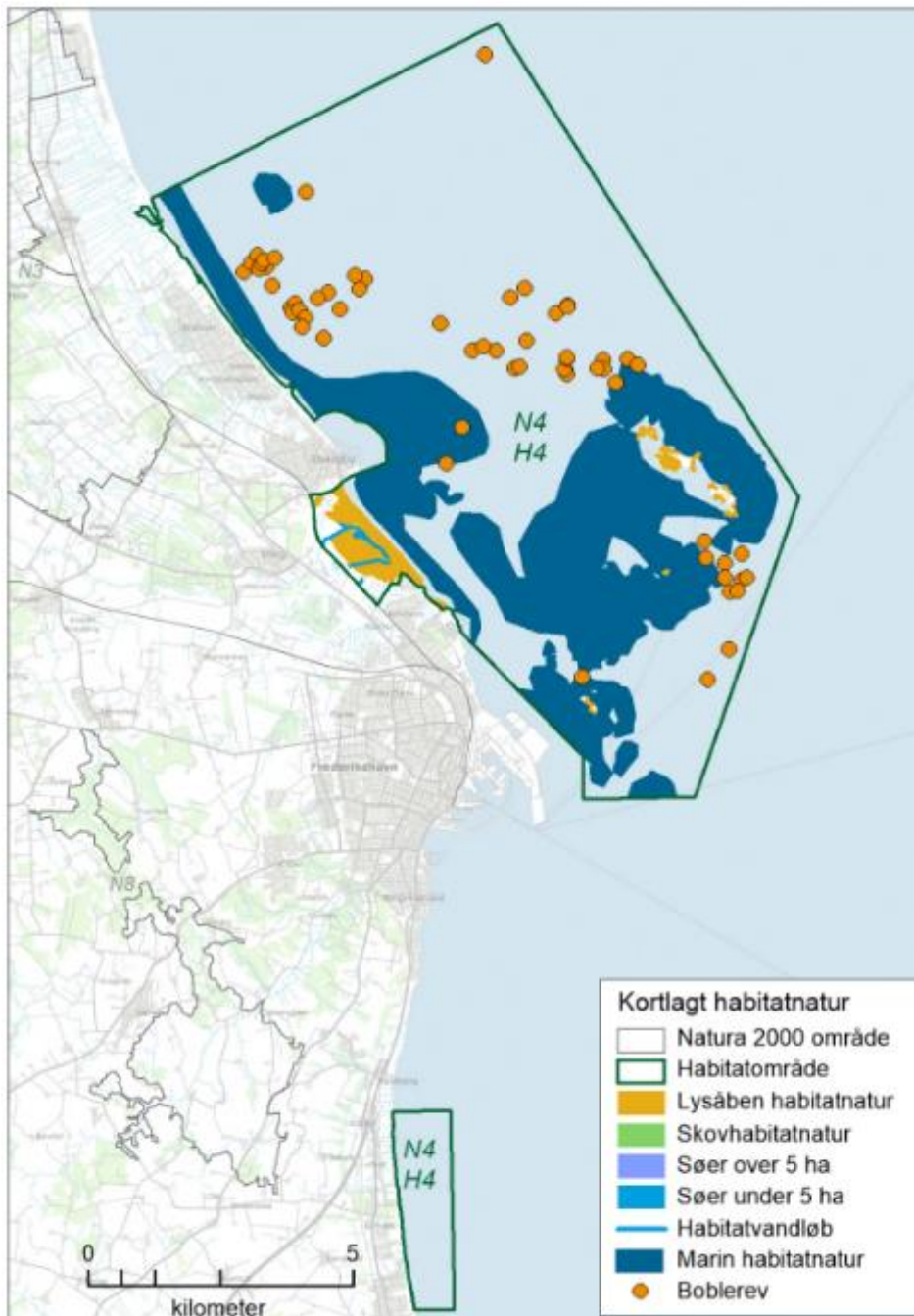
Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Enårig strandvegetation (1310) og kystklitter med græs (2170) er ikke tilstede i habitatområde nr. 4. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 11		
Fugle:	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Tejst (TY)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Tejst findes ikke som trækfugl (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 11. Den nævnte trækfugl gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 3–2 Oversigtskort over Natura 2000-området. På kortet vises områdets kortlagte habitatnaturtyper. På kortet ses, at der ikke er kortlagt nogen habitatnaturtyper i den sydligste del af habitatområdet.

3.1.1 Vurdering

Sediment fra vandløbsrestaurering, kan frigives til vandfasen i anlægsperioden, som følge af gravearbejdet, og kan strømme til habitatnaturtyperne og påvirke disse og dermed også de arter, der er tilknyttet dem. Sediment kan dels påvirke ved at reducere sigtedybden, ved fysisk aflejring på havbunden og ved at frigive og tilføre eventuelle miljøfremmede stoffer og næringsstoffer. Frigivelse af sedimenter kan påvirke planteplankton, bundflora og fauna, samt medføre frigivelse af forurenende stoffer til vandområdet i og nær natura 2000-område N4.

I den nuværende planlægningsfase er det endnu ikke endeligt fastlagt, hvordan spærringen nedlægges. Det påhviler entreprenøren at vælge udførelsesmetode og materiel, som mindsker indvirkninger på miljøet.

Det antages, at projektet udføres ved midlertidig tørholdelse af vandløbet og overpumpning, hvorved der kun vil forekomme et ganske lille til ubetydeligt sedimentspild til vandfasen, som vurderes ikke at påvirke hverken vandløb eller være målbart i Natura 2000-område N4. Arbejdes der vådt uden tørlægning vurderes det, at man på baggrund af de foreliggende informationer om sedimentspild mv. ikke kan udelukke en væsentlig påvirkning af arter eller naturtyper for N4.

Der vurderes, på denne baggrund, at habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for H4 ikke kan påvirkes af projektet, da der ikke er oplagte typer af forstyrrelser, der kan påvirke på så stor afstand, grundet projektets lille størrelse og påvirkningsmulighederne taget i betragtning.

Fugle

Fugle på udpegningsgrundlaget kan potentielt påvirkes af fysisk forstyrrelse fra entreprenørudstyr, støj fra ramning mv., samt påvirkning af fødegrundlag fra sedimentspild i anlægsfasen.

På udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F11 er splitterne, havterne, fjordterne og tejst.

Ifølge den reviderede basisanalyse for natura 2000-område N4, er Hirsholmene landets vigtigste ynglelokalitet for tejst og splitterne. Havterne yngler i mindre antal på øerne. Fjordterne forekommer ikke med en fast ynglebestand i området, men optræder sporadisk, når andre ynglelokaliteter sydfra er optaget.

Det vurderes, at der ikke vil være nogen fortrængning af fugle, som følge af forstyrrelse fra entreprenørudstyr og støj, da nærmeste kortlagte levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for N4, Hirsholmene, ligger ca. 13 km væk.

Sedimentspild i anlægsfasen kan påvirke væksten af bundflora og dermed fuglenes fødegrundlag, både selve planterne og de tilknyttede smådyr. Sediment kan desuden gøre vandet uklart, hvilket kan vanskeliggøre fuglenes fødesøgning under vand. Det vurderes dog at den eventuelle mindre udledning af sediment fra gravearbejdet ikke vil kunne påvirke hverken fødegrundlag eller sigtbarheden af vandet i målbar grad. Dermed vil projektet ikke have en påvirkning på fuglene på udpegningsgrundlaget for F11 og vil ikke påvirke muligheden for målopfyldelse for arterne.

Marsvin, spættet sæl og grå sæl

Natura 2000- område N4, vurderes at være af stor betydning for Nordsø/Skagerrak-populationen af marsvin, da der er en høj forekomst af arten. Derudover er området et godt levested for spættet sæl og grå-sæl.

Afstanden fra projektet til de marine områder hvor arter på udpegningsgrundlaget bevæger sig, er så stor, at både støj og vibrationer fra ramning af spuns i anlægsfasen vil være reduceret til et ubetydeligt niveau. Der vil altså ikke være en målbar øgning i undervandsstøj ift. påvirkning af sæler og marsvin og det vurderes derfor at påvirkningen af spættet- og gråsæl, samt marsvin ikke er væsentlig. Der vil ikke forekomme skadevirkning for arterne, og mulighederne for målopfyldelse forrignes ikke.

Havlampret

Der er ikke nogen oplagte muligheder for at påvirke havlampretten, som er på udpegningsgrundlaget for H4. Der er ikke foretaget overvågning af arten i området og det er derfor ikke muligt at give en nærmere beskrivelse af artens bestand i området.

Lampretter er tilpasset et liv i sediment, og forsøg indikerer, at lav sigtbarhed ikke hindrer deres vandring. Der forudsættes, at projektet udføres ved midlertidig tørholdelse af vandløbet og overpumpning, hvorved der kun vil forekomme et ganske lille til ubetydeligt sedimentspild til vandfasen, som vurderes ikke at påvirke hverken vandløb eller være målbart i Natura 2000-område N4

På den baggrund vurderes det, at ikke målbart øgede sedimentkoncentrationer i projektområdet ikke kan påvirke havlampretters vandring ind i vandløb i H4 eller Sæby Å. Fjernelse af møllesøen vil forbedre muligheden for at arten kan anvende Sæby Å systemet fremadrettet.

Da der ikke er nogen oplagte muligheder for at projektet kan påvirke havlampretten indenfor H4, vil der således ikke forekomme skadevirkning for arten, og mulighederne for målopfyldelse forringes ikke

Bæklampret

Der er ikke nogen oplagte muligheder for at projektet kan påvirke bæklampret, som er på udpegningsgrundlaget for H4, hvor den er registreret i Kærbæk. Områdets karakter med mange små vandløb vurderes at have gode forudsætninger for en bestand af bæklampret.

Det vurderes sandsynligt at bæklampret er vil anvende projektområdet i mindre grad, da arten er relativt udbredt i denne type vandløb. Lampretter er tilpasset et liv i sediment, og forsøg indikerer, at lav sigtbarhed ikke hindrer deres vandring. Da arten ikke trives i saltvand, vurderes det, at bæklampret bestande i Sæby Å systemet ikke vil være i kontakt med bestande i H4, hvorved der ikke vil kunne være en påvirkning af bæklampret som udpegningsart i H4.

Da der ikke er nogen oplagte muligheder for at projektet kan påvirke bæklampretten, vil der således ikke forekomme skadevirkning for arten, og mulighederne for målopfyldelse forringes ikke.

Odder

Odder i området vurderes dels at anvende kystområder til fouragering, dels områdets vandløb til fouragering, transport og yngle-rasteaktiviteter. Der er ikke fundet yngleområder indenfor projektområdet. Det vurderes dermed at området anvendes til fødesøgning og transport. Artens mest aktive periode er fra solnedgang til solopgang.

Da påvirkningen er midlertidig og spredningskorridoren ikke spærres i eller efter anlægsfasen, vurderes det at odderen, som udpegningsart i N4, ikke påvirkes væsentligt. Der vil ikke forekomme skadevirkning for arten odder, og mulighederne for målopfyldelse forringes ikke.

4 Bilag 1

Del af N - kortlægning	Ja	Nej
Pot § 7 omfattet		

Feltskema til overdrev (inkl. Strandoverdrev)
Basisregistrering af strukturelle forhold

Kvadrat 01 Stednavn Soby Inventør LMR Dato 9/10-24 Foto APP

Areal omfattet af NBL §3
 Ja ☒ Nej ☐ Hovednaturtype Arealandel i pct. 100

Grundighed: 1) Kikkert 2) Ekstensiv 3) Intensiv 3 Estimeret naturtilstand I) Høj, II) God, III) Moderat IV) Ringe, V) Dårlig III

Beskrivelse af arealets naturkvalitet (Offentlig):
 Helt kortslået græsareal ud til kysten med strandengsarter ved siden af registreringsareal. Mos og lavrig bland m. en del små rosetplanter.
 Sump

§3-status (Intern):

Angiv ved afkrydsning evt. forekomster af undertyper
 Den undertype arealet ønskes tilstandsvurderet efter angives med cirkel om

Kalkoverdrev ☐ Surt overdrev ☒ Tørt overdrev ☐ Habitattyper (angiv kode)

Vegetationsstruktur (angiv kategori 1-5)					
Arealandel uden vegetationsdække					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<u>1</u>
Arealandel med græs/urtevegetation under 15 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<u>5</u>
Arealandel med græs/urtevegetation 15-50 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<u>1</u>
Arealandel med græs/urtevegetation over 50 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<u>1</u>
Arealandel med dværgbuske					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<u>1</u>
Arealandel med vedplanter (kronedække)					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	<u>1</u>
Arealandel med forekomst af invasive arter					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	<u>2</u>

Afræsning og drift (angiv kategori 1-5)					
Arealandel med græsning/høslæt					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	<u>5</u>
Arealandel med tydelige påvirkninger af landbrugsdrift (gødsning, sprøjteskader)					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	<u>1</u>

Naturtypekarakteristiske strukturer (Angiv kategori 1-3 for hver struktur)					
1: ikke tilstede 2: spredt/rudimentært 3: udbredt/veludviklet					
Positive strukturer					
p1	Store fritliggende sten, evt højrøggede agre				<u>1</u>
p2	Urterig vegetation med mange rosetplanter				<u>3</u>
p3	Stejle uopdyrkede skrænter, evt m. færestier				<u>1</u>
p4	Nedbidte træer og buske med fodpose				<u>1</u>
Negative strukturer					
n1	Kørespor, evt tegn på gødningsudbringning				<u>1</u>
n2	Kraftig, mørkegrøn eutrofieret vegetation				<u>1</u>
n3	Anvendelse af tilskudsfodring				<u>1</u>
n4	Omsæt med kulturgræsser/-kløver				<u>2</u>

Hydrologi og kystsikring (for kystnære arealer angiv kategori)					
(1) Ingen kystsikring	(2) Udprægede tegn på zoner og naturlig dynamik	(3) Tydelige tegn på zoner og naturlig dynamik	(4) Kun svage tegn på zoner og naturlig dynamik	(5) Ingen tegn på zoner og naturlig dynamik	<u>✓</u>

Drift/pleje

Nuværende drift/pleje slåning

Trusler

Hvis yderligere plejeindsats er nødvendig angiv type

Afbrænding/tørveskrælning	Øge afgræsning	Bekæmpe invasive arter
Slåning/høslæt	Mindske afgræsning	Nedsætte eutrofiering
Rørskær	Hæve vandstand	Ophøre gødsning
Rydde vedplanter	Ophøre dræning	Ophøre tilskudsfodring

Beskriv kort det aktuelle behov for yderligere indsats

Nævn endvidere invasivarterne (inkl. Nåltræerne) på en skala fra 1 (stor trussel), 2 (moderat trussel), 3 (ubetydelig trussel)

Feltskema til overdrev, Artsregistrering

Kode	Arealtyp	Pct.	Dok.felt	UTM-kordinater for dokumentationsfelt	
A	Relativ upåvirket areal			X:	Y:
B	Tydeligt påvirket areal				

Typiske arter fra overdrev

Hele arealet: angiv fund med arealkode (dominerende arter markeres med cirkel om) Dokumentationsfelt: angiv fund med X

agermåne, almindelig (K)	hvene, kryb- ()	rødknæ (S)	høgenæb	
ahorn ()	hvidtjørn, almindelig ()	rellike, almindelig ()	alm. vand kappe	
birk, vorte- (S)	hvidtjørn, engfrøet ()	ren, almindelig (S)	alm. furlang	
bladmos (S)	hyld, almindelig ()	ren, selje- ()	Blågrøn rød blomst	
blæresmælde ()	hæg, glansbladet (S#)	rørhvane, bjerg- ()	Skoldsløv sp	
blåbær (NS*)	høgeurt, håret (NS*)	siv, knop- (S)	Mos sp Kild snotind	
blåhat (*)	høgeurt, smalbladet (NS*)	siv, lyse- (S)	Mos sp hvidlin karkrøl	
blåmunk (NS*)	hønselarm, almindelig ()	skabiose, due- (NK*)	Årenpris sp	
borst, høst- ()	hønselarm, femhannet ()	skræppe, butbladet (#)	hønselarm sp	
brandbæger, eng- ()	kamgræs, almindelig ()	skræppe, kruset (#)	Kædet sp	
brombær, fliget (S)	kalost, moskus- ()	skvalderkål (#)	100gøleschungel	
brunel, almindelig ()	kætteskæg (NS*)	slæm ()		
bunke, belget (S)	klokke, liden (NS*)	sneglebælg, humle- (K)	hvid storkrøl	
bunke, mose- (S)	kløver, bugtet ()	snerre, ager- (K)	Månebrun	
burte, skov- (K*)	kløver, fin ()	snerre, burte- ()	Storbrude	
bynke, grå- ()	kløver, gul ()	snerre, gul (N*)	gul brynkløver	
bynke, mark- ()	kløver, hør- ()	snerre, hvid ()	gul brynkløver	
bævreasp (S)	kløver, hvid- ()	snerre, lyng- (NS*)	alm. strandlønne	
djævelsbid (NS*)	kløver, rød- ()	snerre, trenarvet ()	blåstrød	
dråghave ()	knoprellike (NK*)	star, blågrøn (NK*)		
duert, glat ()	knopurt, almindelig (K*)	star, hør- (S*)		
dvaergbunke, tidlig (NS*)	knopurt, stor (K*)	star, håret ()		
dvaergløvefod, småfr. (S)	kodriver, hulkravet (K*)	star, pille- (NS*)		
eg, almindelig (S)	kongelys, flitet (K)	star, sand- (NS*)		
elm, skov- (K)	kongepen, almindelig (S)	star, vår- (N*)		
ene (NS*)	kongepen, pletlet (NS*)	stedmoderblomst, alm. (S#)		
engelskgræs, vej- (NS*)	krageklo, mark- ()	stenbræk, kornet ()		
eng-rapgræs, s. slr. ()	kransmos, plæne- (S)	stenurt, bidende (N*)		
fedtmos, hulbladet (S)	kvik, almindelig ()	storkenæb, blød ()		
fladbælg, gul ()	kællingeland, alm. (N*)	storkenæb, kløftet ()		
fladbælg, kraf- (NS*)	kørvel, vild ()	svingel, bakke- (N*)		
fladsljerne, græsbladet (S*)	mangeløv, almindelig (S*)	svingel, eng- ()		
flilkrave (NS*)	mirabel ()	svingel, fære- (NS*)		
fløjlsgræs (S)	mjødet, knoldet (NK*)	svingel, rød ()		
frylle, mangelblomstret (S*)	mælkebøtte, ()	syre, almindelig (S)		
frylle, mark- (NS*)	mælkeurt, almindelig (NS*)	syre, dusk- ()		
fuglegræs, almindelig (S#)	rellike, bakke- (N*)	landbælg (NS*)		
fugleklo, liden (S)	rellikerod, feber- ()	lidsel, ager- ()		
fyr, skov- (S#)	rødd, stor ()	lidsel, hør- ()		
gederams (S#)	okseøj, hvid ()	lidsel, kær- (S*)		
gedeskæg, eng- ()	padderok, ager- ()	lidsel, lav ()		
gul iris ()	paslinak (K)	limian, bredbladet (NK*)		
gulaks, vellugtende (S*)	perikon, kantet ()	ljærenelike ()		
gulblomme (NS*)	perikon, prikbladet ()	lornet (NS*)		
gulerod, vild (K)	pil, krybende (NS*)	torskemund, almindelig ()		
gyldenris, almindelig (S*)	pimpinelle, almindelig ()	tusindfryd ()		
gyvel (S#)	potentil, krybende (K)	tørst (S)		
gøgelije, bakke- (NS*)	potentil, sølv- ()	vejbred, glat ()		
gåsopotentil ()	ragræs, almindelig ()	vejbred, lancet- ()		
haremød (K)	randfrø, hvas (K)	vikke, foder- ()		
hassel ()	ranunkel, bidende ()	vikke, muse- ()		
havre, eng- (N*)	ranunkel, knold- ()	vikke, smalbladet ()		
hedelyng (NS*)	ranunkel, lav ()	vikke, tofrøet ()		
hejre, blød ()	rapgræs, almindelig ()	viol, hunde- (NS*)		
hestegræs, krybende (S)	rapgræs, enårig ()	viol, marts- ()		
hindbær (S#)	rejtlan ()	ærenpris, læge- (NS*)		
hjerlegræs ()	rose, blågrøn ()	ærenpris, mark- ()		
hundegræs ()	rose, rynket ()	ærenpris, tveskægget ()		
hundegræs, almindelig ()	rottehale, eng- ()			
hunde-rose, glat ()	rottehale, knold- ()			
hvene, almindelig (S)	rundbælg (N*)			

N: N-følsom art, K: kalkholdig bund S: sur bund, #: problem-/invasivart, *: værdifuld art **: særlig værdifuld art

	Ja	Nej
Del af N - kortlægning		
Pot § 7 omfattet		

Feltskema til mose og kær

Basisregistrering af strukturelle forhold

Kvadrat M1	Stednavn Søby	Inventør LMR	Dato 9/10-24	Foto APP
Arealet omfattet af NBL §3 Ja ☒ Nej ☐	Hovednaturtype Arealandel i pct. 100	Grundighed: 1) Kikkert 2) Ekstensiv 3) Intensiv 3	Estimeret naturtilstand I) Høj, II) God, III) Moderat IV) Ringe, V) Dårlig IV	
Beskrivelse af arealets naturkvalitet (Offentlig): Mose ned til vandløb domineret af tagrør, stor mælde, liden dværg, kulsvulker, gødesmerle og høj sødgræs. Gul irispletvist. Angeline hist og her. Rør. eng-kobbeleje og hyldebl. Kaldrian				
§3-status (Intern):				

Angiv ved afkrydsning evt. forekomster af undertyper – NB: særligt feltskema til skov (aske-/ellesump og birkemoser)
Den undertype arealet ønskes tilstandsvurderet efter angives med cirkel om

Højmoser	Hængesæk	Fattigkær	Kildevæld
Rigkær	Højstaude-/rørsump ☒	Fugtigt krat	Habitattyper (angiv kode)

Vegetationsstruktur (angiv kategori 1-5)					
Arealandel uden vegetationsdække					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	1
Arealandel med græs/urtevegetation under 15 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	1
Arealandel med græs/urtevegetation 15-50 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	1
Arealandel med græs/urtevegetation over 50 cm					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	5
Arealandel med dværgbuske					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	1
Arealandel med vedplanter (kronedække)					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	1
Arealandel med forekomst af invasive arter					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	1

Afræsning og drift (angiv kategori 1-5)					
Arealandel med græsning/høslæt					
(1) 0-5%	(2) 5-10%	(3) 10-30%	(4) 30-75%	(5) 75-100%	1
Arealandel med tydelige randpåvirkninger af landbrugsdrift (gødkning, sprøjteskader)					
(1) 0%	(2) 1-10%	(3) 10-25%	(4) 25-50%	(5) 50-100%	1

Naturtypekarakteristiske strukturer (Angiv kategori 1-3 for hver struktur)			
1: ikke tilstede	2: spredt/rudimentært	3: udbredt/veludviklet	
Positive strukturer			
p1 Sphagnum- og/eller mosrig bund			1
p2 Vegetation domineret af bredbl. urter og halvgræsser			1
p3 Trykvandspåvirket bund			1
p4 Fugtige, artsrige kratpartier			1
Negative strukturer			
n1 Ensartede bestande af tagrør el.a. høje græsser			3
n2 Ensartede bestande af høje næringskrævende stauder			3
n3 Jævn, kulturopvirket bund uden terrænvariationer			1
n4 Tegn på tilskudsfordring/gødkning			1

Hydrologi: Afvanding og vandindvindning (angiv kategori)					
(1) Ingen afvanding. Intakt og veludviklet fugtigbundsvegetation	(2) Nogen afvanding. Fugtigbundsplanter udbredte.	(3) Afvanding tydelig. Fugtigbundsplanter pletvist.	(4) Afvanding udbredt. Fugtigbundsplanter hist og her	(5) Fuldstændig afvand. Fugtigbundsplanter mangler	2

Drift/pleje	
Nuværende drift/pleje	ingen
Trusler	Tilgroning, eutrofiering
Hvis yderligere plejeindsats er nødvendig angiv type	
Afbrænding/terveskrælning	☒ Øge afgræsning
Slåning/høslæt	☒ Mindske afgræsning
Rørskær	☒ Høve vandstand
Rydde vedplanter	☒ Ophøre dræning
	☒ Bekæmpe invasive arter
	☒ Nedsætte eutrofiering
	☒ Ophøre gødkning
	☒ Ophøre tilskudsfordring
Beskriv kort det aktuelle behov for yderligere indsats	
Nævn endvidere invasivarterne (inkl. Næletræerne) på en skala fra 1 (stor trussel), 2 (moderat trussel), 3 (ubetydelig trussel)	

Feltskema til mose og kær, Artsregistrering

Kode	Arealtype	Pct.	Dck.felt	UTM-kordinater for dokumentationsfelt	
A	Relativ upåvirket areal			X:	Y:
B	Areal tydeligt påvirket				

Typiske arter fra mose

Hele arealet: angiv fund med arealkode (dominerende arter markeres med cirkel om) Dokumentationsfelt: angiv fund med X

andemad, liden (i)	hønselarm, almindelig (i)	sideskærm (i)	vejrbred, lancet- (i)	
angelik (*)	jomfruhår, almindelig (NS*)	siv, glanskapslet (*)	vibefedt (N**)	
ask (K)	kabbeleje, eng- (*)	siv, knop- (i)	vikke, muse- (*)	
baldrian, hyldebladet (*)	kamgræs, almindelig (*)	siv, lyse- (i)	viol, eng- (S*)	
baldrian, tvebo (N**)	kattehale (K)	siv, tråd- (NS*)	viol, hunde- (**)	
birk, dun- (S)	kattesæg (NS*)	skeblad, vejrbred- (K*)	ærenpris, tykbladet (*)	
birk, vorte- (i)	kløkkelyng (NS*)	skjolddrager, almindelig (i)	frøer, kulrødder	X
bjørneklo, kæmpe- (K#)	kløver, hvid- (i)	skræppe, butbladet (i)	Grøn Marynke	
blåtop (S)	kløver, rød- (i)	skræppe, kruset (#)	Blågrøn	
brombær (i)	kogleaks, skov- (*)	skræppe, vand- (*)	hvide kastanje	
brunelle, almindelig (N*)	kogleaks, tue- (NS**)	skvalderkål (K#)	hvide rødder	
bukkeblad (N*)	korsknap (K)	snerle, gærde- (K)	Vand-brun rød	
bunke, bølget (S)	kortkapsel, almindelig (i)	snerre, burte- (#)		
bunke, mose- (i)	kragefod (NS*)	snerre, kær- (*)		
bævreasp (S)	kransemos, plæne- (S)	snerre, sump- (*)		
djævelsbid (NS**)	kvik, almindelig (#)	soldug, rundbladet (NS**)		
draphavre (K#)	kællingetand, sump- (*)	spydmos, spids (*)		
dueurt, dunet (*)	kæruld, smalbladet (NS*)	star, almindelig (*)		
dueurt, glat (i)	kæruld, tue- (NS*)	star, blåere- (i)		
dueurt, kirtlet (i)	kæruld, vild (#)	star, blågrøn (N*)		
dueurt, kær- (*)	leverurt (N**)	star, grå (S*)		
dueurt, ladden (K)	læbeles, krybende (*)	star, hare- (*)		
dunhammer, bredbladet (i)	mangeløv, almindelig (*)	star, hirse- (NS*)		
eg, almindelig (i)	mangeløv, bredbladet (*)	star, håret (K)		
el, rød- (i)	mangeløv, smalbladet (S*)	star, knippe- (K)		
engblomme (N**)	mjødur, almindelig (i)	star, knold- (*)		
engkarse (*)	mynte, vand- (i)	star, krognaab- (N**)		
eng-røgræs, s.str. (i)	mælkebøtte, vild (#)	star, kær- (K)		
filtnos, almindelig (NS*)	natskygge, bitterød (K)	star, nikkende (K*)		
fladbælg, gul (i)	nelikerod, eng- (*)	star, næb- (*)		
fladstjerne, græsbladet (*)	nelikerod, feber- (K)	star, stiv (K)		
fladstjerne, kær- (*)	næbfrø, brun (NS**)	star, stjerne- (NS*)		
fladstjerne, sump- (*)	næbfrø, hvid (NS**)	star, top- (*)		
fløjlsgræs (i)	nælde, stor (#)	star, toradet (i)		
forglemmigej, eng- (*)	padderok, ager- (#)	sumpstrå, almindelig (*)	Bilag IV-arter	
forglemmigej, sump- (*)	padderok, dynd- (*)	svingel, eng- (i)	Hasselmus	
fredløs, almindelig (i)	padderok, kær- (*)	svingel, rød (i)	Birkemus	
fredløs, dusk- (*)	pil, bånd- (K)	svovlvod, kær- (*)	Odde	
frøtle, mangelblomstret (NS*)	pil, femhannet (*)	sværfelvald (i)	Enkelt månerude	
galletand, kær- (*)	pil, grå- (#)	syre, almindelig (i)	Fruesco	
gederams (#)	pil, krybende (NS*)	sødgræs, høj (i)	Mygblomst	
giftide (*)	pil, øret (S)	sødgræs, manna- (i)	Vandranke	
gran, rød- (S#)	pilleurt, vand- (i)	tagrer (i)	Liden najade	
gul iris (*)	pindsvineknop, grenet (i)	tidsel, ager- (#)	Gul stenbræk	
gulaks, vellugtende (N*)	pors, mose- (NS*)	tidsel, kær- (*)	Grøn buxbaumis	
gegeurt, maj- (N*)	raigræs, almindelig (#)	tidsel, kål- (K)	Blank segtmos	
gæsepotentil (i)	ranunkel, bidende (i)	tomentil (NS**)	Stor vandsalamander	
hanekro, almindelig (i)	ranunkel, kær- (*)	tranebær NS*)	Klokkefrø	
hanekro, skov- (i)	ranunkel, lav (i)	trehage, kær- (N*)	Spidssnudet frø	
hedelyng (NS*)	ranunkel, tigger- (K)	troidurt, eng- (N**)	Springfrø	
hestegræs, krybende (i)	rapgræs, almindelig (#)	troidurt, mose- (NS**)	Løgfrø	
hindbær (#)	revling (NS*)	træviekrone (*)	Strandtudse	
hjørtetrest (K)	rosmarinlyng (NS*)	tyttebær (NS*)	Grønbroget Tudse	
hundegræs, almindelig (i)	rottehale, eng- (i)	tørst (S)	Løvfrø	
hvene, almindelig (i)	rævehale, eng- (K)	tørvemos, almindelig (NS*)	Markfrøben	
hvene, hunde- (NS*)	rævehale, knæbejet (i)	tørvemos, brodspids- (NS*)	Eremit	
hvene, kryb- (i)	rellike, almindelig (i)	tørvemos, frynset (S)	Stellas mosskorpion	
hvene, stortoppet (i)	rellike, nyse- (i)	tørvemos, pjuksel (NS*)	Hedepletvinge	
hvidjærn, éngriflet (i)	røn, almindelig (S)	tørvemos, udspærret (NS*)	Sortpletet blåfugl	
hyld, almindelig (i)	røgræs (i)	vandkarse (*)	Stor kærguldsmed	
hæg, glansbladet (S#)	rørhvene, eng- (i)	vandnavle (N*)	Grøn kælguldsmed	
			Grøn mosaikguldsmed	

N: N-følsom art, K: kalkholdig bund S: sur bund, #: problem-/invasivart, *: værdifuld art **: særlig værdifuld art

	Ja	Nej
Del af N - kortlægning		
Pot § 7 omfattet		

Feltskema til mose og kær

Basisregistrering af strukturelle forhold

Kvadrat	M2	Stednavn	Søby	Inventør	LMR	Dato	9/10-24	Foto	App
Arealet omfattet af NBL §3	Ja	Nej	Hovednaturtype	100	Grundighed:	1) Kikkert 2) Ekstensiv 3) Intensiv	5	Estimeret naturtilstand	IV
Beskrivelse af arealets naturkvalitet (Offentlig): Mose ned til vandløb lige for damning. Totalt domineret af høj sødgræs. Enkelt plet m. gul-gris & skov-kogleaks. Enkelte træer i kanten ind til bøver. Mesotrof hængesæk.									
§3-status (Intern): Høvepræget m. kort klippet græs og høvearter.									

Angiv ved afkrydsning evt. forekomster af undertyper – NB: særligt feltskema til skov (aske-/ellesump og birkemose)			
Den undertype arealet ønskes tilstandsvurderet efter angives med cirkel om			
Højmoser	Hængesæk	Fattigkær	Kildevæld
Rigkær	Højstaude-/rørsump	Fugtigt krat	Habitattyper (angiv kode)

Vegetationsstruktur (angiv kategori 1-5)					
Arealandel uden vegetationsdække					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0-5%	5-10%	10-30%	30-75%	75-100%	1
Arealandel med græs/urtevegetation under 15 cm					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0-5%	5-10%	10-30%	30-75%	75-100%	1
Arealandel med græs/urtevegetation 15-50 cm					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0-5%	5-10%	10-30%	30-75%	75-100%	1
Arealandel med græs/urtevegetation over 50 cm					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0-5%	5-10%	10-30%	30-75%	75-100%	5
Arealandel med dværgbuske					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0-5%	5-10%	10-30%	30-75%	75-100%	1
Arealandel med vedplanter (kronedække)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0%	1-10%	10-25%	25-50%	50-100%	2
Arealandel med forekomst af invasive arter					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0%	1-10%	10-25%	25-50%	50-100%	1

Afræsning og drift (angiv kategori 1-5)					
Arealandel med græsning/høslæt					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0-5%	5-10%	10-30%	30-75%	75-100%	1
Arealandel med tydelige randpåvirkninger af landbrugsdrift (gødskning, sprøjteskader)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
0%	1-10%	10-25%	25-50%	50-100%	1

Naturtypekarakteristiske strukturer (Angiv kategori 1-3 for hver struktur)		
1: ikke tilstede	2: spredt/rudimentært	3: udbredt/veludviklet
Positive strukturer		
p1 Sphagnum- og/eller mosrig bund		1
p2 Vegetation domineret af bredbl. urter og halvgræsser		2
p3 Trykvandspåvirket bund		1
p4 Fugtige, artsrige kratpartier		1
Negative strukturer		
n1 Ensartede bestande af tagrør el.a. høje græsser		3
n2 Ensartede bestande af høje næringskrævende stauder		3
n3 Jævn, kulturopåvirket bund uden terrænvariationer		1
n4 Tegn på tilskudsfordring/gødskning		1

Hydrologi: Afvanding og vandindvindning (angiv kategori)				
(1) Ingen afvanding. Intakt og veludviklet fugtigbundsvegetation	(2) Nogen afvanding. Fugtigbundsplanter udbredte.	(3) Afvanding tydelig. Fugtigbundsplanter pletvist.	(4) Afvanding udbredt. Fugtigbundsplanter hist og her	(5) Fuldstændig afvandet. Fugtigbundsplanter mangler
				1

Drift/pleje	
Nuværende drift/pleje	ingen - skæde stier
Trusler	Høveplanter
Hvis yderligere plejeindsats er nødvendig angiv type	
Afbrænding/tørveskrælning	Øge afræsning
Slåning/høslæt	Mindske afræsning
Rørskær	Hæve vandstand
Rydde vedplanter	Ophøre dræning
Bekæmpe invasive arter	Nedsætte eutrofiering
Ophøre gødskning	Ophøre tilskudsfordring
Beskriv kort det aktuelle behov for yderligere indsats	
Nævn endvidere invasivarterne (inkl. nåletræerne) på en skala fra 1 (stor trussel), 2 (moderat trussel), 3 (ubetydelig trussel)	

Feltskema til mose og kær, Artsregistrering

Kode	Arealtype	Pct.	Dok.felt	UTM-kordinater for dokumentationsfelt	
A	Relativ upåvirket areal				
B	Areal tydeligt påvirket		X:		Y:

Typiske arter fra mose

Hele arealet: angiv fund med arealkode (dominerende arter markeres med cirkel om) Dokumentationsfelt: angiv fund med X

andemad, liden (i)	hønsotarm, almindelig (i)	sideskæm (i)	vejbred, lancet- (i)
angelik (*)	jomfruhår, almindelig (NS*)	siv, glanskapslet (*)	vibefedt (N**)
ask (K)	kæbeleje, eng- (*)	siv, knop- (i)	vikke, muse- (*)
baldrian, hyldebladet (*)	kamgræs, almindelig (*)	siv, lyse- (i)	viol, eng- (S*)
baldrian, lvebo (N**)	kættehale (K)	siv, tråd- (NS*)	viol, hunde- (**)
birk, dun- (S)	katteskaeg (NS*)	skeblad, vejbred- (K*)	ærenpris, lykbladet (*)
birk, vorte- (i)	klokkelyng (NS*)	skjolddraget, almindelig (i)	vedbend
bjørneklo, kæmpe- (K#)	kløver, hvid- (i)	skræppe, butbladet (i)	humle
blåtop (S)	kløver, rød- (i)	skræppe, kruset (#)	husel
brombær (i)	kogleaks, skov- (*)	skræppe, vand- (*)	mirabel
brunelle, almindelig (N*)	kogleaks, tue- (NS**)	skvalderkål (K#)	shorn
bukkeblad (N*)	korsknop (K)	snerle, gærde- (K)	strådløge
bunke, bølget (S)	kortkapsel, almindelig (i)	snerre, burte- (#)	Krydsurne sp
bunke, dunet- (i)	kragelod (NS*)	snerre, kær- (*)	kæstetol
bævreasp (S)	kransemos, plæne- (S)	snerre, sump- (*)	Kærse sp
djævelsbid (NS**)	kvik, almindelig (#)	soldug, rundbladet (NS**)	Alm. hæg
draphavre (K#)	kællingetand, sump- (*)	spydmos, spids (*)	Pærr
dueurt, dunet (*)	kæruld, smalbladet (NS*)	star, almindelig (*)	Stordevinge
dueurt, glat (i)	kæruld, lue- (NS*)	star, blære- (i)	Scorcelblad
dueurt, kirflet (i)	kørvel, vild (#)	star, blagrøn (N*)	
dueurt, kær- (*)	leverurt (N**)	star, grå (S*)	
dueurt, ladden (K)	læbeløs, krybende (*)	star, hare- (*)	
dunhammer, bredbladet (i)	mangeløv, almindelig (*)	star, hirse- (NS*)	
eg, almindelig (i)	mangeløv, bredbladet (*)	star, håret (K)	
el, rød- (i)	mangeløv, smalbladet (S*)	star, knippe- (K)	
engblomme (N**)	mjedurt, almindelig (i)	star, knold- (*)	
engkarse (*)	mynte, vand- (i)	star, krognebb- (N**)	
eng-rapgræs, s.str. (i)	mælkebøtte, vesp. sp	star, kær- (K)	
filtnos, almindelig (NS*)	natskygge, bittersød (K)	star, nikkende (K*)	
fladbælg, gul (i)	nellikerod, eng- (*)	star, næb- (*)	
fladstjerne, græsbladet (*)	nellikerod, feber- (K)	star, stiv (K)	
fladstjerne, kær- (*)	næbfra, brun (NS**)	star, sljeme- (NS*)	
fladstjerne, sump- (*)	næbfra, hvid (NS**)	star, top- (*)	
fløjlsgræs (i)	nælde, stor (#)	star, toradet (i)	Bilag IV-arter
forglemmigej, eng- (*)	padderok, ager- (#)	sumpstrå, almindelig (*)	Hesselmus
forglemmigej, sump- (*)	padderok, dynd- (*)	svingel, eng- (i)	Birkemus
fredløs, almindelig (i)	padderok, kær- (*)	svingel, rød (i)	Odder
fredløs, dusk- (*)	pil, bånd- (K)	svovirod, kær- (*)	Enkelt månerude
frytle, mangelblomsiret (NS*)	pil, femhannet (*)	sværtevæld (i)	Fruesko
gaitetand, kær- (*)	pil, grå- (#)	syre, almindelig (i)	Mygblomst
gederams (#)	pil, krybende (NS*)	sodgræs, høj (i)	Vandranke
gifttyde (*)	pil, øret (S)	sodgræs, manna- (i)	Liden nøjade
gran, rød- (S#)	pileurt, vand- (i)	lagnør (i)	Gul stenbræk
gul iris (*)	pindsvinekrop, grenet (i)	lidsel, ager- (#)	Grøn buxbaumia
gulaks, vellugtende (N*)	pors, mose- (NS*)	lidsel, kær- (*)	Blank seglmos
gøgeurt, maj- (N*)	rajgræs, almindelig (#)	lidsel, kål- (K)	Stor vandsalamander
gåsopotentil (i)	ranunkel, bidende (i)	tormentil (NS**)	Klokkefrø
hanekro, almindelig (i)	ranunkel, kær- (*)	tranebær (NS*)	Spidssnudet frø
hanekro, skov- (i)	ranunkel, lav (i)	trøhage, kær- (N*)	Springfrø
hedelyng (NS*)	ranunkel, tigger- (K)	trøldurt, eng- (N**)	Løgfro
hestegræs, krybende (i)	rapgræs, almindelig (#)	trøldurt, mose- (NS**)	Strandtudse
hindbær (#)	revling (NS*)	trævekrone (*)	Grønbroget Tudse
hjørtekrøst (K)	rosmarinlyng (NS*)	tyttebær (NS*)	Løvfrø
hundegræs, almindelig (i)	rottehale, eng- (i)	torst (S)	Markfirben
hvene, almindelig (i)	rævehale, eng- (K)	tervemos, almindelig (NS*)	Eremil
hvene, hunde- (NS*)	rævehale, knæbøjet (i)	tervemos, brodspids- (NS*)	Stellas mosskorpion
hvene, kryb- (i)	røllike, almindelig (i)	tervemos, frynset (S)	Hedepietvinge
hvene, stortoppet (i)	røllike, nyse- (i)	tervemos, pjusket (NS*)	Sortpletet blåfugl
hvidjærn, engriflet (i)	røn, almindelig (S)	tervemos, udsparret (NS*)	Stor kænguldsmed
hyld, almindelig (i)	røgræs (i)	vandkarse (*)	Grøn kælleguldsmed
hæg, glansbladet (S#)	rørhvene, eng- (i)	vandnavle (N*)	Grøn mosaikguldsmed

N: N-følsom art, K: kalkholdig bund S: sur bund, #: problem-/invasivart, *: værdifuld art **: særlig værdifuld art